

Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχοι

Οι επιμέρους ειδικοί αναπτυξιακοί στόχοι της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για την περίοδο 2007-2013 είναι οι εξής:

❑ Ενίσχυση του αναπτυξιακού ρόλου και προοπτικών της Θεσσαλονίκης.

Στο εγγύς μέλλον η Θεσσαλονίκη αναμένεται να αναλάβει πολλούς νέους εξειδικευμένους ρόλους (επικοινωνιακό κέντρο, κέντρο παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών, κέντρο ανάπτυξης και διάχυσης τεχνολογίας κλπ.), ώστε να αποτελέσει καθοριστικό παράγοντα ανάπτυξης στην περιοχή μέσα από την ανάπτυξη των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών και των δικτύων μεταφορών, των ερευνητικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, των δραστηριοτήτων παραγωγής και μεταφοράς τεχνολογίας, και τη συγκέντρωση δραστηριοτήτων έντασης γνώσης. Η ανάπτυξη στρατηγικής για την Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη με την δημιουργία Πόλου/Ζώνης Καινοτομίας, η ολοκλήρωση των συγκοινωνιακών και μεταφορικών υποδομών, η αντιμετώπιση του προβλήματος της μητροπολιτικής διοίκησης, η οργάνωση του τουρισμού πόλης, η αστική εικόνα και περιβαλλοντική μέριμνα είναι ορισμένοι από τους ειδικότερους στόχους που αφορούν τη Θεσσαλονίκη.

❑ Ένταξη και αξιοποίηση της δυναμικής της ΠΚΜ στην ευρύτερη περιοχή της ΝΑ Ευρώπης.

Ο ρόλος της ΠΚΜ στη ΝΑ Ευρώπη και ιδιαίτερα στα Βαλκάνια αναμένεται να ενισχυθεί μέσω ευκαιριών που σχετίζονται με τη δημιουργία δικτύων και θεσμών συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα. Βασικές επιλογές είναι:

- Η ΠΚΜ κέντρο μεταφορών στη ΝΑ Ευρώπη, μέσω της ολοκλήρωσης ένταξής της στα διευρωπαϊκά δίκτυα, της αύξησης των διασυνοριακών διευκολύνσεων, της ανάπτυξης των συνδυασμένων μεταφορών.
- Η δημιουργία περαιτέρω δικτύων συνεργασίας μεταξύ κέντρων έρευνας και καινοτομίας και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στην ευρύτερη περιοχή της ΝΑ Ευρώπης.
- Η εντατικοποίηση και η εδραίωση συνεργασίας στο επίπεδο της δημόσιας διοίκησης ιδιαίτερα των χωρών που συνορεύουν με την Περιφέρεια.

❑ Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του παραγωγικού ιστού της ΠΚΜ.

Πρόκληση για την ΠΚΜ είναι η ανάπτυξη ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος μέσα από μια στρατηγική για την ΕΤΑ, καινοτομία, τον μετασχηματισμό της μεταποίησης σε ένταση γνώσης και κεφαλαίου, την ανάπτυξη καινοτομικών προϊόντων και υπηρεσιών και την προώθηση ποιοτικού και ανταγωνιστικού τουρισμού. Στη κατεύθυνση αυτή οι παρεμβάσεις στο παραγωγικό ιστό περιλαμβάνουν:

- Βελτίωση – αναβάθμιση τεχνικών υποδομών, παροχή υπηρεσιών στήριξης ΜΜΕ.
- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων μέσω βελτίωσης ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών, προώθησης επιχειρηματικότητας και εξωστρέφειας.
- Ανάπτυξη, διάχυση & εφαρμογή καινοτομίας με ενίσχυση της ΕΤΑ, σύνδεσή της με την παραγωγή και υποστήριξη των δράσεων διάδοσης των αποτελεσμάτων.
- Ενίσχυση της Κοινωνίας της Πληροφορίας με προγράμματα ανάπτυξης ψηφιακών χώρων καινοτομίας, διάδοσης διαδικτυακών εφαρμογών.

- Διαφοροποίηση, βελτίωση και προβολή των παρεχομένων τουριστικών υπηρεσιών–προϊόντων και χωροταξική ανακατανομή της τουριστικής προσφοράς.
- ❑ **Διασφάλιση της συνοχής στο εσωτερικό της Περιφέρειας.**

Στοχεύμενες παρεμβάσεις για την τοπική ανάπτυξη, τη βελτίωση της προσπελασιμότητας και την ολοκληρωμένη ενίσχυση του αγροτικού χώρου. Προτεραιότητες για την ΠΚΜ είναι:

- Ανάπτυξη των αστικών και παραγωγικών κέντρων & ειδικές παρεμβάσεις στις αγροτικές και μειονεκτούσες περιοχές.
- Ανάπτυξη δικτύου υπηρεσιών υγείας, κοινωνικής αλληλεγγύης και εκπαίδευσης.
- Ολοκλήρωση του ΠΑΘΕ, της Εγνατίας Οδού και των καθέτων αξόνων της, βελτίωση και ολοκλήρωση του διανομαρχιακού και του επαρχιακού οδικού δικτύου, ολοκλήρωση του εκσυγχρονισμού του σιδηροδρομικού δικτύου και ανάπτυξη νέων συνδέσεων, ανάπτυξη ενδοπεριφερειακών θαλάσσιων μεταφορών.
- Διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων στον αγροτικό χώρο με δράσεις ολοκληρωμένου χαρακτήρα για την ανάπτυξη νέων προϊόντων-υπηρεσιών και την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής, στοχευμένη εκπαίδευση του τοπικού πληθυσμού.
- ❑ **Προστασία του περιβάλλοντος με ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στην αναπτυξιακή διαδικασία**

Γενικοί στόχοι είναι η εναρμόνιση των αναπτυξιακών προτύπων της ΠΚΜ με τη συνετή διαχείριση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, η αναβάθμιση του δομημένου και του φυσικού περιβάλλοντος καθώς και η πρόληψη των φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων. Οι ειδικοί στόχοι συνοψίζονται σε:

- Αντιμετώπιση των χωροταξικών, πολεοδομικών και περιβαλλοντικών προβλημάτων του αστικού χώρου και της υπαίθρου.
- Ολοκληρωμένη προστασία-διαχείριση προστατευμένων περιοχών, σημαντικών φυσικών οικοσυστημάτων και των υδατικών πόρων και αξιοποίηση των ΑΠΕ.
- Αειφορική διαχείριση των φυσικών, πολιτιστικών και τουριστικών πόρων.

Οι Άξονες Προτεραιότητας του ΕΠ Κεντρική Μακεδονία 2007 – 2013

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: Υποδομές και υπηρεσίες προσπελασιμότητας

Οι γενικοί στόχοι ανάπτυξης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, σχετικά με τις υποδομές και τις υπηρεσίες προσπελασιμότητας, διατυπώνονται πρωτίστως με τη συγκρότηση ενός ισόρροπου και πολυκεντρικού δικτύου αστικών κέντρων, το οποίο μπορεί να λειτουργεί αντισταθμιστικά αλλά και συμπληρωματικά ως προς αυτό του συγκροτήματος της Θεσσαλονίκης. Ο ως άνω στόχος συμπληρώνεται απαραίτητα με το πολυκεντρικό πρότυπο αστικής ανάπτυξης, σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, με βασικό πόλο τη Θεσσαλονίκη. Εξ ίσου αναγκαίοι και αναπόσπαστοι από το σύνολο συμπληρωματικοί στόχοι αποτελούν η ανάπτυξη ολοκληρωμένων συστημάτων μεταφορών και η βελτίωση της προσπελασιμότητας της Περιφέρειας σε συνδυασμό με την εσωτερική της συνοχή.

Οι γενικοί στόχοι της περιφερειακής ανάπτυξης της ΠΚΜ άπτονται ιδιαιτέρως του πεδίου της Μητροπολιτικής Περιοχής της Θεσσαλονίκης, με ανάλογη εξειδίκευση. Ο μητροπολιτικός ρόλος της Θεσσαλονίκης επηρεάζει και μάλιστα αμφίδρομα την Κεντρική Μακεδονία στο σύνολό της, το

βορειοελλαδικό τόξο (Ήπειρος μέχρι Ανατολική Μακεδονία – Θράκη) κατά μήκος της Εγνατίας Οδού και το βαλκανικό οικονομικό χώρο. Ο στόχος ανάπτυξης της Θεσσαλονίκης, σχετικά με τις υποδομές και τις υπηρεσίες προσπελασιμότητας, διατυπώνεται με τη στήριξη του μητροπολιτικού ρόλου της πόλης, δράση που αναλύεται περαιτέρω στη διαμόρφωση της Θεσσαλονίκης σε κεντρικό κόμβο, διαπεριφερειακής κλίμακας, ενός ιεραρχημένου αστικού δικτύου, στη δικτύωση του συστήματος παραγωγής και της τοπικής αγοράς με το υπόλοιπο βορειοελλαδικό τόξο και στη δημιουργία ενός αστερία υποδομών με αξιοποίηση των δικτύων προς το συνδυασμό διοικητικής – εμπορικής – εκθεσιακής δραστηριότητας, με ολοκλήρωση των εγκαταστάσεων και συνδέσεων των μεγάλων υποδομών μεταφορών και τη δημιουργία νέων, όπως επίσης και με την εισαγωγή της πολυτροπικότητας των συνδέσεων των Μέσων Μεταφοράς στις εμπορευματικές δραστηριότητες.

Γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στη συνεισφορά του λειτουργικού και ιεραρχημένου οδικού δικτύου, σε επίπεδο μητροπολιτικής περιοχής, στους παραπάνω στόχους, η οποία εξειδικεύεται στην άμεση διασύνδεση όλων των βασικών κόμβων με στόχο την ανάπτυξη συνδυασμένων μεταφορών, στη δυνατότητα ευρύτερης παράκαμψης των αστικών περιοχών, στην άμεση πρόσβαση περιφερειακών παραγωγικών δραστηριοτήτων εκτός του ΠΣΘ και στην αποσυμφόρηση της εσωτερικής κυκλοφορίας, προσφέροντας διέξοδο στην περίμετρο.

Ενδεικτικοί τομείς παρέμβασης στον τομέα των υποδομών και των υπηρεσιών προσπελασιμότητας αποτελούν:

- Η ολοκλήρωση των διευρωπαϊκών δικτύων της ΠΚΜ, που είναι ο ΠΑΘΕ και η Εγνατία Οδός ως σύνδεση με τις πύλες της χώρας, συμπληρωματικά με τις συνδέσεις τους με το εθνικό και περιφερειακό οδικό δίκτυο.
- Η βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών με σειρά συνεκτικών τεχνικών και λειτουργικών παρεμβάσεων.
- Ολοκλήρωση του «κορμού» του σιδηροδρομικού άξονα ΠΑΘΕ-Π στα όρια της ΠΚΜ, και βελτίωση των λοιπών γραμμών του περιφερειακού σιδηροδρομικού δικτύου.
- Λιμενικές υποδομές για τις θαλάσσιες μεταφορές.
- Υποδομές αεροδρομίων για τις αεροπορικές μεταφορές.
- Συνδυασμένες – Διατροπικές μεταφορές, με δημιουργία εμπορευματικών κέντρων και σύνδεση λιμένος με το αεροδρόμιο και το σιδηρόδρομο.
- Αστικές μεταφορές, με ανάπτυξη του Μετρό Θεσσαλονίκης και με ανάπτυξη δικτύου σταθερής τροχιάς που συνδέει το μητροπολιτικό κέντρο με τα γειτονικά αστικά κέντρα και με ανάπτυξη δικτύου λεωφορειακών γραμμών με ρόλο τροφοδοτικό προς τα μέσα σταθερής τροχιάς.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: Ψηφιακή σύγκλιση και επιχειρηματικότητα

Οι προοπτικές της Περιφέρειας στο ανταγωνιστικό ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον προσδιορίζονται με βάση τις δυνατότητες του παραγωγικού της συστήματος για προσαρμογή και αναδιάρθρωση. Κεντρικό στοιχείο, τόσο για την αντιμετώπιση των προκλήσεων όσο και για την εκμετάλλευση ευκαιριών στο πλαίσιο της οικονομίας της γνώσης, είναι η ανάπτυξη μιας στρατηγικής για την Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη (ΕΤΑ) και την καινοτομία. Παράλληλα, η γεωγραφία της περιοχής διαμορφώνει ένα εξαιρετικά ευνοϊκό υπόβαθρο για την ανάπτυξη της Κεντρικής Μακεδονίας και της Θεσσαλονίκης και την διαμόρφωσή της σε Μητροπολιτικό Βαλκανικό Κέντρο, αλλά και Πόλο διακρατικής συνεργασίας και ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης στην ευρύτερη περιοχή της Ν.Α. Ευρώπης.

Οι Ευρωπαϊκές Περιφέρειες οδεύουν προς ένα νέο μοντέλο περιφερειακής ανάπτυξης στο οποίο η περιφερειακή ανταγωνιστικότητα προκύπτει από την τεχνολογική καινοτομία και τη μετατροπή επιστημονικών και τεχνολογικών γνώσεων σε προϊόντα καθημερινής ζωής. Αποτελεί επομένως πρόκληση για την ΠΚΜ η ανάπτυξη ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, μέσα από μια στρατηγική για την ΕΤΑ και την καινοτομία, για τον μετασχηματισμό της μεταποίησης σε ένταση γνώσης και κεφαλαίου, καθώς και την ανάπτυξη καινοτομικών προϊόντων και υπηρεσιών.

Έμφαση θα δοθεί στην ενίσχυση της εξωστρεφούς επιχειρηματικής δραστηριότητας που ασκείται στην Κεντρική Μακεδονία, η οποία οδηγεί στην παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας, που ενσωματώνουν γνώση, περιβαλλοντική μέριμνα και καινοτομία. Απαιτούνται επομένως δραστικές βελτιώσεις στους τομείς της μη τεχνολογικής καινοτομίας, της δημιουργικότητας και της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης. Οι παρεμβάσεις αφορούν όλους τους παράγοντες που επηρεάζουν την περιφερειακή ανταγωνιστικότητα (Παραγωγικό Περιβάλλον, Υποδομές και Ανθρώπινο Δυναμικό) και την επιχειρηματικότητα, ενώ ειδικότερα για το Παραγωγικό Περιβάλλον αφορούν:

- ❑ Ενίσχυση του περιφερειακού ιστού ερευνητικών, επιχειρηματικών και καινοτομικών δομών (Ζώνη Καινοτομίας Ανατολικής Θεσσαλονίκης, Πόλος Καινοτομίας Κεντρικής Μακεδονίας, σύστημα Θερμοκοιτίδων, spin-off εταιρειών, clusters τεχνολογικών εταιρειών)
- ❑ Συνδυασμένη ενίσχυση της ανάπτυξης και εφαρμογής καινοτομίας στην επιχειρηματικότητα μέσα από προώθηση της Ε&ΤΑ και των προγραμμάτων διάδοσης των αποτελεσμάτων της, σύνδεσή της με την παραγωγή, θεσμική υποστήριξή της.
- ❑ Βελτίωση – αναβάθμιση τεχνικών υποδομών, παροχή υπηρεσιών στήριξης προς τις επιχειρήσεις με στόχο την αναβάθμιση της παραγόμενης προστιθέμενης αξίας, ιδιαίτερα σε κλάδους πλήττονται από τον διεθνή ανταγωνισμό.
- ❑ Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων στους κλάδους του δευτερογενή και του τριτογενή που συμβάλλουν στην περιφερειακή ανταγωνιστικότητα (βελτίωση ποιότητας προϊόντων και υπηρεσιών, προώθηση επιχειρηματικότητας και εξωστρέφειας).
- ❑ Ενδυνάμωση του ρόλου της Κεντρικής Μακεδονίας στον ενεργειακό χάρτη της ευρύτερης περιοχής, ανάπτυξη φιλικών προς το περιβάλλον μορφών ενέργειας και βελτίωση του ενεργειακού εφοδιασμού.
- ❑ Ενίσχυση της Κοινωνίας της Πληροφορίας με προγράμματα ανάπτυξης ψηφιακών χώρων καινοτομίας, διάδοσης διαδικτυακών εφαρμογών.
- ❑ Συντονισμένη προώθηση των ευρυζωνικών & ασύρματων δικτύων και της επιχειρηματικότητας σε τομείς που αξιοποιούν ψηφιακές τεχνολογίες.

Για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας, κυρίως μέσω της ψηφιακής σύγκλισης και ιδιαίτερα σε ότι αφορά την αποτελεσματική και αποδοτική παραγωγή διοικητικού έργου και παροχής υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, βασικοί στόχοι της ΠΚΜ είναι οι εξής:

- ❑ Ενίσχυση της στρατηγικής προσέγγισης του προγραμματισμού και της δράσης της Δημόσιας Διοίκησης.
- ❑ Η ενδυνάμωση της διοικητικής ικανότητας για το σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη διαχείριση αναπτυξιακών προγραμμάτων σε Περιφερειακό επίπεδο – ενίσχυση των λειτουργιών της Περιφέρειας στα πλαίσια του Δημοκρατικού Προγραμματισμού
- ❑ Η ενίσχυση των υπαρχόντων και δημιουργία νέων μόνιμων φορέων και δικτύων συνεργασίας ανάμεσα στην Περιφέρεια, τους επιχειρηματικούς φορείς, τους κοινωνικούς εταίρους και τους

ερευνητικούς μηχανισμούς, για την προώθηση της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας σε διάφορους τομείς.

- ❑ Η αντιμετώπιση του προβλήματος της Μητροπολιτικής Διοίκησης της Θεσσαλονίκης

Η προώθηση της ηλεκτρονικής διοίκησης συνιστά βασικό μέσο επίτευξης των παραπάνω στρατηγικών επιδιώξεων και στην κατεύθυνση αυτή οι ειδικότεροι στόχοι είναι:

- ❑ Η ολοκλήρωση των αναγκαίων υποδομών και η αναβάθμιση του ηλεκτρονικού εξοπλισμού των υπηρεσιών της ΠΚΜ
- ❑ Η εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού της Περιφέρειας στη χρήση των νέων τεχνολογιών
- ❑ Η ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση των πολιτών
- ❑ Η ανάπτυξη ψηφιακών χώρων για την διάχυση της δημόσιας πληροφορίας
- ❑ Δημιουργία on-line ολοκληρωμένων ηλεκτρονικών συναλλαγών

Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί επίσης στο τριτογενή τομέα με κύριο στόχο την δημιουργία σταθερής βάσης για την παροχή υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας στους κλάδους του εμπορίου, της υγείας, της εκπαίδευσης και των μεταφορών οι οποίοι αποτελούν τα προνομιακά πεδία ευκαιριών που έχει η Κεντρική Μακεδονία για άσκηση διεθνώς ανταγωνιστικής επιχειρηματικής δραστηριότητας ιδιαίτερα στο εσωτερικό του νοτιο-ανατολικού ευρωπαϊκού οικονομικού χώρου. Τέλος, σε σχέση με το τουριστικό και πολιτιστικό κεφάλαιο, που αποτελεί εν δυνάμει ισχυρό δι-πολο ανάπτυξης της Κεντρικής Μακεδονίας, βασική επιλογή αποτελεί η ενίσχυση του ποιοτικού και ανταγωνιστικού τουρισμού με ανάδειξη και αειφορική διαχείριση των φυσικών, πολιτιστικών και τουριστικών πόρων. Ειδικότερα, στο τομέα αυτό οι δράσεις τις επόμενης περιόδου αποσκοπούν στα εξής:

- ❑ Επέκταση και διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος σε βιώσιμη κατεύθυνση, ειδικότερα προς νέους προορισμούς και με τη δημιουργία εναλλακτικών τουριστικών προϊόντων.
- ❑ Πρόληψη, μείωση και έλεγχο των επιπτώσεων του τουρισμού στο περιβάλλον.
- ❑ Βελτίωση της ποιότητας και της ανταγωνιστικότητας των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών – προϊόντων.
- ❑ Κατάλληλη προβολή - προώθηση των τουριστικών προϊόντων – υπηρεσιών της ΠΚΜ σε παραδοσιακές και νέες προνομιακές αγορές.
- ❑ Προώθηση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας υψηλών δυνατοτήτων στον τουρισμό και ένταξη του πολιτισμού στα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα.

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: Αειφόρος ανάπτυξη και ποιότητα ζωής

Η στρατηγική της βιώσιμης ανάπτυξης αποτελεί την μόνη κοινωνικά παραδεκτή στρατηγική επιλογή για τον σχεδιασμό της πολιτικής στο προσεχές μέλλον. Η τριμερής σύστασή της (περιβάλλον – κοινωνία - οικονομία), μας υποχρεώνει στην ανάπτυξη μίας πολυθεματικής παρέμβασης, που θα ανταποκρίνεται στις παραπάνω δεσμεύσεις.

A. Ειδικές θεματικές κατηγορίες

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η βελτίωση των υποδομών περιβάλλοντος στην κατεύθυνση των παρεμβάσεων που ολοκληρώνονται σε μία χωρική ενότητα και παράλληλα υλοποιούν κεντρικούς ή/και περιφερειακούς σχεδιασμούς, αποτελεί μια πρώτη στρατηγική στόχευση. Η διαχείρισή τους θα αποτελέσει μία διακριτή γραμμή παρέμβασης ώστε να διασφαλιστεί ότι οι δημόσιες επενδύσεις σε αυτές θα αποδώσουν όχι μόνο τα αναμενόμενα αλλά τα μέγιστα, ενώ σε μία ορατή προοπτική θα αποτελέσουν εφελτήριο δευτερογενούς ανάπτυξης.

Η συντονισμένη, συστηματική και δυναμική αντιμετώπιση των εστιών ρύπανσης, όσο κυρίως η έγκαιρη λήψη μέτρων μέσω κατάλληλου σχεδιασμού για την πρόληψη νέων μορφών και εστιών ρύπανσης θα πρέπει να αποτελέσουν μια δεύτερη στρατηγική στόχευση. Η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», σταδιακά θα ενσωματωθεί στον σχεδιασμό των παρεμβάσεων, ώστε σε επόμενη αναπτυξιακή περίοδο να αποτελεί περιβαλλοντικό κεκτημένο.

Η υλοποίηση των στρατηγικών στόχων για την αναβάθμιση προστασία και ανάδειξη του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος, την ανάπτυξη των περιβαλλοντικών υποδομών και την βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων, θα επιτευχθεί με την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στις αναπτυξιακές πολιτικές (ενέργεια, βιομηχανία, γεωργία, τουρισμός, υπηρεσίες, μεταφορές, εμπόριο), την ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων, την πλήρη ανάπτυξη περιβαλλοντικών υποδομών διαχείρισης αποβλήτων, την διαχείριση κινδύνων και την αειφορική διαχείριση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

Οι κατηγορίες παρέμβασης για την υλοποίηση των στρατηγικών στόχων για την προστασία του περιβάλλοντος προσδιορίζονται :

- Διαχείριση των στερεών και επικίνδυνων αποβλήτων
- Προστασία εδαφών
- Διαχείριση υδάτινων πόρων
- Ποιότητα του ατμοσφαιρικού και ακουστικού περιβάλλοντος
- Διαχείριση φυσικού περιβάλλοντος
- Αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών
- Πολιτική προστασία και διαχείριση κινδύνου
- Δημιουργία μηχανισμών και εργαλείων άσκησης περιβαλλοντικής και χωροταξικής πολιτικής

ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Οι παρεμβάσεις στον Τομέα της Υγείας και της Κοινωνικής Αλληλεγγύης στοχεύουν στην προστασία της Δημόσιας Υγείας και στην ανάπτυξη εναλλακτικών πολιτικών Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται με την ανάπτυξη των υποδομών και ειδικότερα με :

- την κατασκευή νέου κτιριακού αποθέματος των Νοσοκομειακών Μονάδων (Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας) Φροντίδας καθώς και των δομών Κοινωνικής Φροντίδας,
- την ολοκλήρωση και αναβάθμιση του υφιστάμενου

- την ανάπτυξη του Ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού των Νοσοκομειακών και άλλων υποδομών Υγείας,
- την ανάπτυξη νέων τεχνολογικών συστημάτων.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στον τομέα της Εκπαίδευσης στόχος είναι να ολοκληρωθεί η διαδικασία βελτίωσης των υποδομών ποσοτικά και ποιοτικά ώστε να καταστεί το Εκπαιδευτικό σύστημα σε Περιφερειακό επίπεδο, πρότυπο σε ότι αφορά στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες και απαιτήσεις της Κοινωνίας και της Οικονομίας.

Ο στόχος επιτυγχάνεται με εξειδικευμένα μέτρα όπως η ανάπτυξη επαρκούς κτιριακής υποδομής, η βελτίωση της υποδομής σε τεχνολογίες και τεχνολογικά συστήματα, η δικτύωση των εκπαιδευτικών μονάδων, η ανάπτυξη βιβλιοθηκών, εργαστηρίων κ.λ.π.

Ενδεικτικά κύριες κατηγορίες δράσεων είναι :

- Αναβάθμιση της κτιριακής υποδομής όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης
- Προμήθεια σύγχρονου Τεχνολογικού εξοπλισμού
- Ανάπτυξη Κέντρων Έρευνας - Καινοτομίας και Τεχνολογίας των Εκπαιδευτικών δομών.

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Το πολιτιστικό περιβάλλον στην Κεντρική Μακεδονία είναι ιδιαίτερα πλούσιο και ποικιλόμορφο και καλύπτει όλες τις φάσεις του Ελλαδικού πολιτισμού από την παλαιολιθική εποχή ως τα σύγχρονα χρόνια. Αλλά και το νεότερο οικιστικό και μνημειακό απόθεμα μπορεί να αναδειχτεί μέσα από την ανάπλαση και αναβάθμιση των ιστορικών κέντρων, και την ένταξη μεμονωμένων ή ομάδων παραδοσιακών οικισμών στις ευρύτερες γεωγραφικές ενότητες που συνιστούν οι φυσικοί πόροι της Περιφέρειας, οργανωμένοι σε δίκτυα τουρισμού και αναψυχής.

Η ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων (του μνημειακού αποθέματος και των νεότερων εκφραστικών πολιτιστικών και καλλιτεχνικών μέσων της πλούσιας Ελληνικής παράδοσης) και η ένταξή τους στην περιφερειακή και τοπική αναπτυξιακή στρατηγική, είναι η στόχευση των παρεμβάσεων στον Τομέα του Πολιτισμού.

Ειδικότερα οι παρεμβάσεις αποσκοπούν στην :

- Ανάδειξη και απόδοση σε λειτουργική χρήση μνημειακών χώρων, με την εξασφάλιση της επισκεψιμότητας και την επανάχρηση όπου είναι δυνατόν.
- Δημιουργία σύγχρονων μουσειακών χώρων για την προβολή του πολιτιστικού και ιστορικού πλούτου της Περιφέρειας.
- Δημιουργία σύγχρονων πολιτιστικών υποδομών παραγωγής και διάθεσης πολιτιστικού προϊόντος
- Δημιουργία πολιτιστικών θεσμών και ενίσχυση των επενδύσεων στον πολιτιστικό τομέα.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η ανάπτυξη όλων των δημόσιων υποδομών που θα στηρίζουν την φέρουσα τουριστική ικανότητα τόσο των ανεπτυγμένων όσο και αυτών που είναι σε διαδικασία ανάπτυξης τουριστικών περιοχών της Κεντρικής Μακεδονίας, αποτελεί σημαντικό στόχο.

Η διαχείριση και προστασία του φυσικού πλούτου, η βελτίωση της προσπέλασης, η προβολή, η ανάδειξη των τοπικών πολιτιστικών πόρων και προϊόντων, η ενίσχυση υποδομών για την ανάπτυξη ήπιου και εναλλακτικού Τουρισμού, η ανάπτυξη των τεχνολογικών συστημάτων για την στήριξη του Τουρισμού, είναι από τις βασικές προτεραιότητες του Τομέα.

Για τους παραδοσιακούς οικισμούς που βρίσκονται σε ορεινές ή απομονωμένες περιοχές και είτε συρρικνώνονται δημογραφικά είτε έχουν ήδη εγκαταλειφθεί, η δημιουργία δικτύων τουρισμού - αναψυχής και πολιτιστικών λειτουργιών είναι πρωταρχική, εφόσον όμως συνδυάζεται και με τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης στην ευρύτερη περιοχή τους.

B. Χωρική διάσταση της στρατηγικής της ανάπτυξης

Ο στόχος των χωρικών παρεμβάσεων θα συμβάλλει στην επίτευξη της ισόρροπης ανάπτυξης, αποτρέποντας τις χωρικές ανισότητες και καθιστώντας τις Τομεακές πολιτικές και την Περιφερειακή πολιτική περισσότερο συνεκτικές.

Σε περιφερικό επίπεδο, η πρόκληση είναι η αναδιάρθρωση δραστηριοτήτων στον αστικό χώρο και την υπαίθρο, σύμφωνα με τα συγκριτικά τους πλεονεκτήματα, η μείωση και η αποφυγή νέων διαφορών και χασμάτων στο αναπτυξιακό επίπεδο.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Κεντρικός στόχος των παρεμβάσεων ολοκληρωμένης Αστικής ανάπτυξης, είναι η ανασυγκρότηση και αειφόρος οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση των αστικών κέντρων της Κεντρικής Μακεδονίας.

Ο στόχος επιτυγχάνεται με λήψη μέτρων που στοχεύουν στην ανάπτυξη της πολυκεντρικότητας σε περιφερειακό επίπεδο αλλά και στην ανάπτυξη σχέσεων των αστικών κέντρων με τον περιαστικό και αγροτικό χώρο που τα περιβάλλει, στην λογική της δημιουργίας περιαστικών συστημάτων και την ενίσχυση των λειτουργικών δεσμών τους με την άμεση αλλά και ευρύτερη περιφέρεια, ώστε να διασφαλιστεί η ισόρροπη σχέση πόλης – υπαίθρου.

Επίσης επιδιώκεται η σύνδεση του αστικού σχεδιασμού με την εξειδίκευση του χωροταξικού σχεδιασμού της Περιφέρειας και την ενίσχυση του ρόλου των αστικών κέντρων στην βάση του σχεδιασμού αυτού.

Ιδιαίτερο ρόλο και βαρύνουσα σημασία για την αναπτυξιακή και οικονομική δυναμική της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, έχει το ευρύτερο Πολεοδομικό Σύστημα της Θεσσαλονίκης (Πολεοδομικό Συγκρότημα και ευρύτερη περιοχή με αστικές χρήσεις και λειτουργίες).

Το μέγεθος, αλλά και η οικονομική, κοινωνική, και πολιτιστική δυναμική της πόλης της Θεσσαλονίκης την καθιστούν κέντρο αναπτυξιακού σχεδιασμού σε Εθνική κλίμακα, με απαιτούμενες παρεμβάσεις μεγάλης κλίμακας σε κρίσιμους αναπτυξιακούς τομείς (οικονομικής δραστηριότητας, περιβάλλοντος, έρευνας και τεχνολογίας, Διοικητικής ανάπτυξης κλπ), αλλά και στο επίπεδο της ποιότητας ζωής, του πολιτισμού και άλλων τομέων που αφορούν στην σχέση του πολίτη με τον αστικό χώρο και τις λειτουργίες του.

Ειδικότερα η στοχοθεσία στον Τομέα της Αστικής Ανάπτυξης αναφέρεται σε :

1. Βιώσιμη ανάπτυξη με έμφαση στην προστασία και βελτίωση του αστικού χώρου σε όλες τις συνιστώσες του :

- Στο φυσικό περιβάλλον του αστικού χώρου και πέριξ αυτού: αντιμετώπιση ρύπανσης (ατμοσφαιρικής, επιφανειακής, υδάτων, ηχορύπανσης), διαχείριση υδάτων, ανάπτυξη αστικού πρασίνου,
- Στο δομημένο περιβάλλον: παρέμβαση στα μορφολογικά χαρακτηριστικά του αστικού χώρου, διευθετήσεις του Δημόσιου χώρου, οδικό δίκτυο, διαχείριση κτιριακού αποθέματος
- Στις αστικές λειτουργίες: ανελαστικές αστικές υποδομές (ύδρευσης, διαχείρισης αποβλήτων), μεταφορές, κυκλοφορία πεζών και οχημάτων

2. Ενδυνάμωση της οικονομικής ευημερίας και κοινωνικής συνοχής, με έμφαση στην ολοκληρωμένη προσέγγιση προβλημάτων που επηρεάζουν θετικά την οικονομική μεγέθυνση, την απασχόληση και την τοπική αγορά εργασίας, την ισότητα και την κοινωνική ένταξη μέσα από

- την σύμπραξη με τοπικές επιχειρήσεις
- την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας
- την βελτίωση δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού
- την διασφάλιση της ισότητας για όλα τα μέλη των τοπικών κοινωνιών

ΟΡΕΙΝΕΣ / ΜΕΙΟΝΕΚΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Οι ορεινές περιοχές και ιδιαίτερος εκείνα τα τμήματα που χαρακτηρίζονται από μείωση του πληθυσμού και συρρίκνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων αναγνωρίζονται ως οι πλέον μειονεκτικές περιοχές του ορεινού χώρου της Περιφέρειας.

Η στρατηγική ανάπτυξης των περιοχών αυτών επικεντρώνεται:

- στη ενίσχυση της διαφοροποίησης των οικονομικών δραστηριοτήτων των περιοχών αυτών και την ενίσχυση ποιοτικών και παραδοσιακών προϊόντων (ανάπτυξη τοπικών προϊόντων ορεινού χώρου, ήπιες μορφές τουρισμού, εναλλακτικές μορφές τουρισμού, παραγωγικές δραστηριότητες μικρής κλίμακας και ήπιας μορφής κλπ.)
- στην παράλληλη προστασία και ανάδειξη του φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος και
- στην ενίσχυση της ελκυστικότητας των οικισμών στις ορεινές περιοχές και στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων τους.

Για τις ορεινές περιοχές της Περιφέρειας που γειτνιάζουν με μεγάλες πληθυσμιακές συγκεντρώσεις και τουριστικές περιοχές θα επιδιωχθεί η παραπάνω στρατηγική να εφαρμοστεί σε συνδυασμό με τις υφιστάμενες δραστηριότητες των περιοχών γειτνίασης.